

บทที่ 3

การดำเนินงานเงินทุนฝักอาชีพผู้ต้องขัง กรมราชทัณฑ์

ประวัติความเป็นมา

กรมราชทัณฑ์มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดการกับผู้กระทำผิดให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล จากกฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม พ.ศ. 2545 กำหนดให้กรมราชทัณฑ์มีภารกิจเกี่ยวกับการควบคุมและแก้ไขพฤติกรรมผู้ต้องขัง โดยมุ่งพัฒนาเป็นองค์กรพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นพลเมืองดีมีสุขภาพกายและจิตที่ดี ไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ ได้รับการพัฒนาทักษะฝีมือในการประกอบอาชีพที่สุจริต และสามารถดำเนินชีวิตในสังคมภายนอกได้อย่างปกติโดยสังคมให้การยอมรับ มีอำนาจหน้าที่ 4 ประการ ดังนี้ (กรมราชทัณฑ์, 2554ก, หน้า 3)

ประการที่ 1 ปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งตามกฎหมาย โดยดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการราชทัณฑ์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ประการที่ 2 กำหนดแนวทางปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับนโยบายของกระทรวง หลักอาชาญาวิทยาและหลักทัณฑ์วิทยา ตลอดจนข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับปฏิบัติต่อผู้ต้องขังและข้อเสนอแนะในเรื่องที่เกี่ยวข้องขององค์การสหประชาชาติ

ประการที่ 3 ดำเนินการเกี่ยวกับการสวัสดิการและการสงเคราะห์ผู้ต้องขัง

ประการที่ 4 ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่กระทรวง หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมายภายใต้อำนาจหน้าที่ดังกล่าว กรมราชทัณฑ์ได้ประกาศใช้แผนปฏิบัติการราชการกรมราชทัณฑ์ (พ.ศ. 2552-2555) โดยมีวิสัยทัศน์คือ กรมราชทัณฑ์เป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพในการควบคุม แก้ไข และพัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขัง เพื่อคืนคนดีมีคุณค่าสู่สังคม และเพื่อให้การปฏิบัติงานของกรมราชทัณฑ์

เป็นไปในทิศทางเดียวกันจึงกำหนดพันธกิจไว้ 2 ประการ ประกอบด้วย พันธกิจที่ 1 ควบคุมผู้ต้องขังด้วยความเป็นมืออาชีพ และพันธกิจที่ 2 บำบัด ฟื้นฟู และแก้ไขพฤติกรรมนิสัยของผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้ยุทธศาสตร์ พัฒนาพฤติกรรมนิสัยเพื่อคืนคนดีสู่สังคมลดภาระภาครัฐ

กรมราชทัณฑ์มิได้มุ่งปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดอย่างเข้มงวดและลงโทษเพื่อให้คนเกรงกลัวเหมือนในอดีตเพียงอย่างเดียว แต่มุ่งเน้นปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดหรือผู้ถูกลงโทษด้วยการแก้ไขเพื่อให้บุคคลเหล่านั้นกลับออกสู่สังคมเป็นพลเมืองดีสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับสังคมได้ภายใต้พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ภารกิจของเรือนจำมิใช่เพียงควบคุมผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพเท่านั้น หากแต่ยังมีภารกิจที่ต้องการแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมนิสัยของผู้ต้องขังให้เป็นบุคคลที่สามารถกลับเข้าสู่สังคมทั่วไปเมื่อพ้นโทษแล้ว เช่น การจัดการศึกษาวิชาสามัญ วิชาชีพ การอบรม ศิลปกรรม การจัดสวัสดิการ การสงเคราะห์และการพัฒนาสุขอนามัยแก่ผู้ต้องขังด้วย

ณ วันที่ 30 กันยายน 2553 กรมราชทัณฑ์มีผู้ต้องขังที่อยู่ในความดูแลเป็นจำนวน 180,287 คน จากสถิติผู้ต้องราชทัณฑ์ทั่วประเทศ และมีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ทั้งหมด 10,714 คน แยกเป็นชาย 8,554 คน และหญิง 2,160 คน ในขณะเดียวกันกรมราชทัณฑ์ได้รับอนุมัติงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 จำนวนทั้งสิ้น 7,910,825,800 บาท ประกอบด้วย แผนงานป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติด จำนวน 190,308,600 บาท และแผนงานพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ผลผลิตที่ 1 ผู้ต้องขังได้รับการควบคุมดูแล จำนวน 7,657,610,400 บาท ผลผลิตที่ 2 ผู้ต้องขังได้รับการแก้ไข ฟื้นฟู และพัฒนาพฤติกรรมนิสัย จำนวน 62,906,800 บาท ซึ่งวัตถุประสงค์ในการจัดสรรงบประมาณในผลผลิตที่ 2 เพื่อแก้ไข ฟื้นฟูผู้ต้องขังให้สามารถกลับตนเป็นพลเมืองดี อยู่ร่วมกับสังคมภายหลังพ้นโทษและไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ โดยมีกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมนิสัยผู้ต้องขัง โดยการจัดการศึกษาและพัฒนาจิตใจ (สำนักงบประมาณ, 2553)

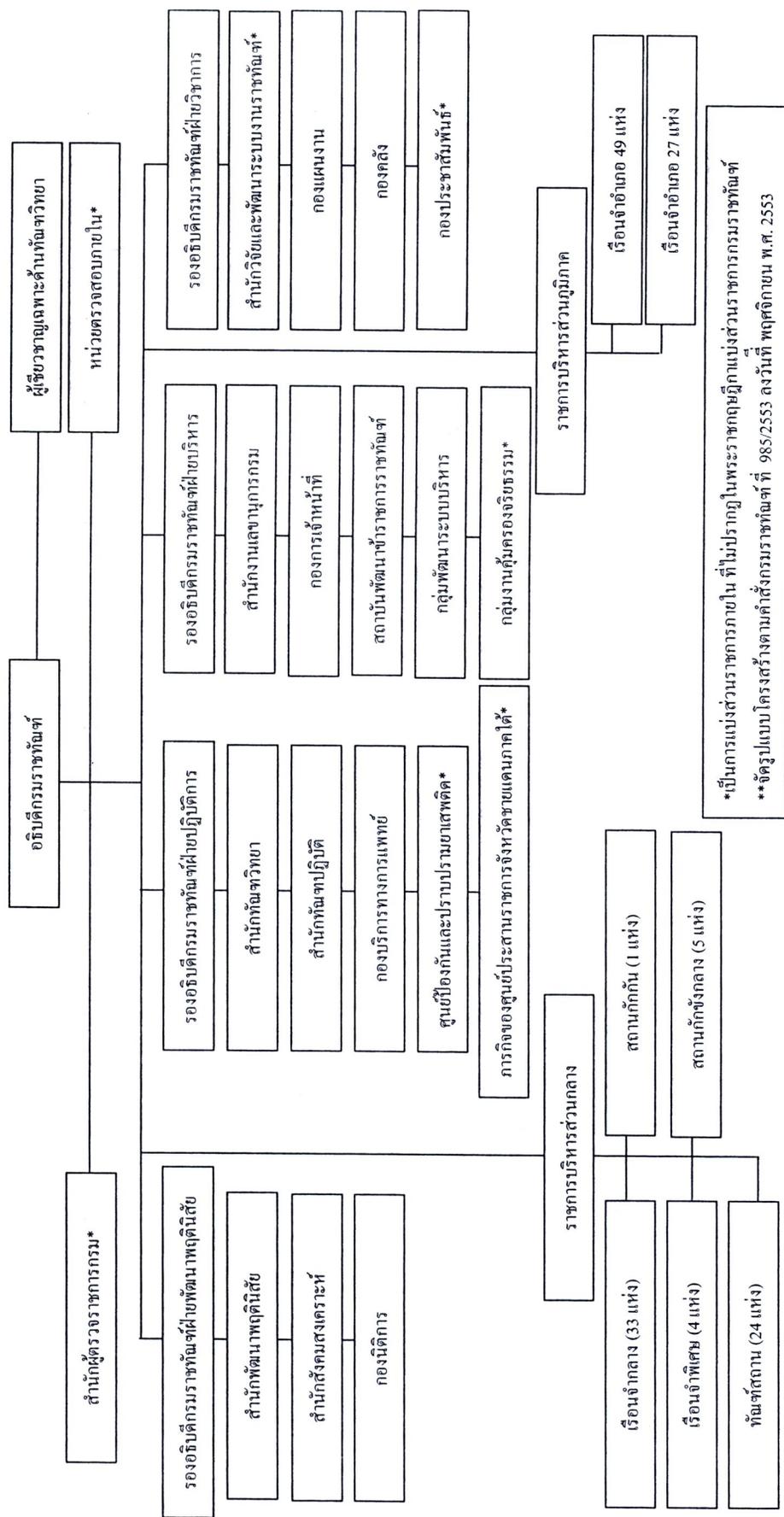
กระทรวงยุติธรรมได้มีการแบ่งส่วนราชการกรมราชทัณฑ์ ปรากฏตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม พ.ศ. 2545 ดังนี้

1. ราชการบริหารส่วนกลาง

1.1 สำนักงานเลขาธิการกรม

- 1.2 กองคลัง
- 1.3 กองการเจ้าหน้าที่
- 1.4 กองนิติการ
- 1.5 กองบริการทางการแพทย์
- 1.6 กองแผนงาน
- 1.7 สถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์
- 1.8 สำนักทัณฑปฏิบัติ
- 1.9 สำนักทัณฑวิทยา
- 1.10 สำนักพัฒนาพฤตินิสัย
- 1.11 ทัณฑสถาน
- 1.12 เรือนจำกลาง
- 1.13 เรือนจำพิเศษ
- 1.14 สถานกักกัน
- 1.15 สถานกักขัง
2. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค
 - 2.1 เรือนจำจังหวัด
 - 2.2 เรือนจำอำเภอ

จากการแบ่งส่วนราชการดังกล่าว และจากข้อมูลพื้นฐานของกรมราชทัณฑ์
ปรากฏตามแผนผังโครงสร้างองค์กร (organization chart) ดังแสดงในภาพ 8

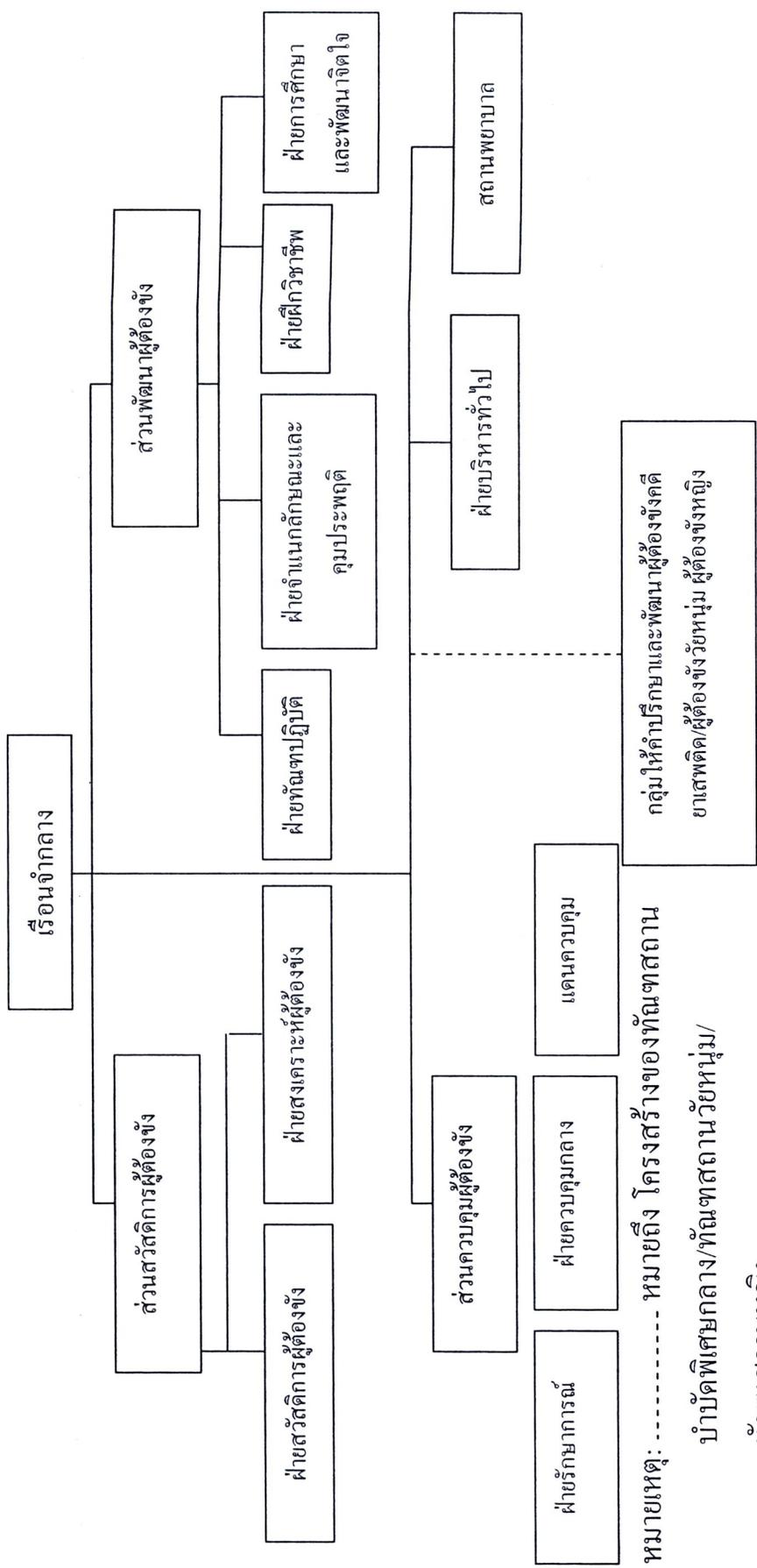

ภาพ 8 โครงสร้างองค์กร (organization chart)

ที่มา. จาก รายงานการดำเนินงานของรัฐมนตรีต่อสภาครณะรายปี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 (หน้า 6), โดย กรมราชทัณฑ์, 2554ก, กรุงเทพฯ-มหานคร: สำนักพิมพ์วิชั่น พรีเมต.

อำนาจหน้าที่ของเรือนจำ/ทัณฑสถานต่าง ๆ ประกอบด้วย (กระทรวงยุติธรรม, 2545) ควบคุมผู้ต้องขังซึ่งมีกำหนดโทษที่อยู่ในอำนาจการควบคุมตามกฎหมายกำหนด ซึ่งเป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งตามกฎหมาย ดำเนินการทางทัณฑปฏิบัติแก่ผู้ต้องขัง จัดการศึกษา อบรม พัฒนา ปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรม และฝึกวิชาชีพแก่ผู้ต้องขัง ดำเนินการเกี่ยวกับการทำงานและการใช้แรงงานผู้ต้องขัง จัดสวัสดิการ ให้การสงเคราะห์ และพัฒนาสุขภาพอนามัยแก่ผู้ต้องขัง รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการสุขภาพจิต ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

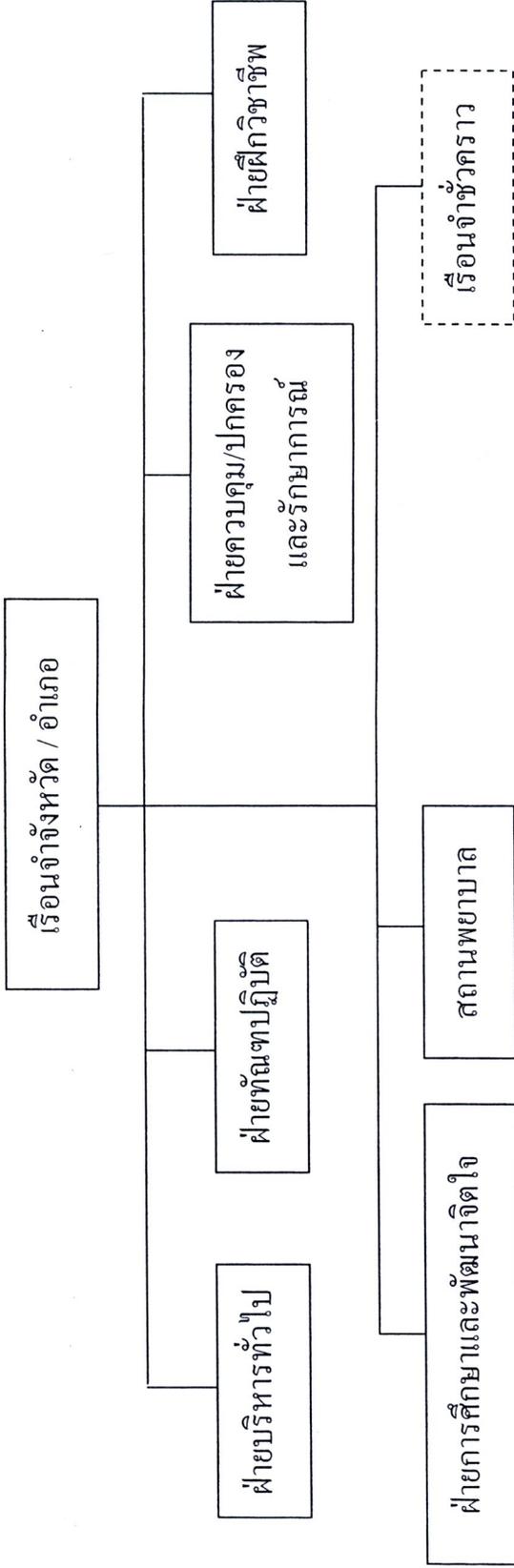
การดำเนินงานเงินทุนฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถาน อยู่ในความควบคุมดูแลของฝ่ายฝึกวิชาชีพของเรือนจำ/ทัณฑสถานนั้น ๆ (ดังแสดงในภาพ 9-10) โดยสำนักพัฒนาพฤตินิสัยมีหน้าที่ในการกำหนดรูปแบบมาตรการ หลักเกณฑ์และวิธีการด้านการพัฒนาแก้ไขฟื้นฟูพฤตินิสัยของผู้ต้องขังให้เหมาะสมกับผู้ต้องขัง กำหนดแผนงานโครงการ รวมทั้งกำกับดูแล ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการฝึกวิชาชีพด้านเกษตรกรรมและการพัฒนาฝีมือแรงงานผู้ต้องขัง ฯลฯ

หมายเหตุ: ----- หมายถึง โครงสร้างของทัณฑสถาน
 บำบัดพิเศษกลาง/ทัณฑสถานวัยหนุ่ม/
 ทัณฑสถานหญิง

ภาพ 9 การจัดโครงสร้างเรื่อนำกลางและทัณฑสถาน ระดับความมั่นคงสูง

ที่มา. จาก *ตัวแบบเรื่อนำที่เหมาะสมในการปฏิบัติผู้ต้องขังในประเทศไทย* (หน้า 18), โดยอายุตม์ สินธพพันธุ์, 2545, ศูนย์นิพนธ์-
 ปรชญาคุณวิวัฒน์, มหาวิทยาลัยมหิดล.

ควบคุมผู้ต้องขังตามหลักเกณฑ์ที่กรมฯ กำหนด
และดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเรือนจำชั่วคราว

ภาพ 10 การจัดโครงสร้างเรือนจำระดับความมั่นคงปานกลางและต่ำ

ที่มา. จาก *ตัวแบบเรือนจำที่เหมาะสมในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในประเทศไทย* (หน้า 18), โดย आयुวัฒน์ สินธพพันธุ์, 2545, ศูนย์นิพนธ์-ปรัชญาคุษณัฐบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล.

การศึกษาครั้งนี้จะทำการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของเรือนจำ/ทัณฑสถาน
ในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2551-2553 จำนวน 133 แห่ง โดยแบ่งกลุ่มเรือนจำออกเป็น
6 ประเภท (ดูตาราง 3)

ตาราง 3

เรือนจำและทัณฑสถาน 133 แห่ง

เรือนจำ/ทัณฑสถานต่าง ๆ		
เรือนจำกลาง จำนวน 33 แห่ง	เรือนจำกลางกำแพงเพชร	เรือนจำกลางขอนแก่น
	เรือนจำกลางคลองเปรม	เรือนจำกลางยะเชิงเทรา
	เรือนจำกลางชลบุรี	เรือนจำกลางเชียงราย
	เรือนจำกลางเชียงใหม่	เรือนจำกลางตาก
	เรือนจำกลางนครปฐม	เรือนจำกลางนครพนม
	เรือนจำกลางนครราชสีมา	เรือนจำกลางบางขวาง
	เรือนจำกลางปัตตานี	เรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา
	เรือนจำกลางพัทลุง	เรือนจำกลางพิษณุโลก
	เรือนจำกลางเพชรบุรี	เรือนจำกลางลำปาง
	เรือนจำกลางสงขลา	เรือนจำกลางสมุทรสงคราม
	เรือนจำกลางสุราษฎร์ธานี	เรือนจำกลางสุรินทร์
	เรือนจำกลางอุดรธานี	เรือนจำกลางอุบลราชธานี
	เรือนจำกลางเขabin	เรือนจำกลางคลองไผ่
	เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช	เรือนจำกลางนครสวรรค์
	เรือนจำกลางยะลา	เรือนจำกลางระยอง
	เรือนจำกลางราชบุรี	เรือนจำกลางลพบุรี
	เรือนจำกลางสมุทรปราการ	
ทัณฑสถาน จำนวน 24 แห่ง	ทัณฑสถานเกษตรอุตสาหกรรม- เขาพระภิก	ทัณฑสถานบำบัดพิเศษจังหวัด- ปทุมธานี
	ทัณฑสถานบำบัดพิเศษขอนแก่น	ทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง
	ทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง	ทัณฑสถานบำบัดพิเศษลำปาง
	ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา	ทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิง
	ทัณฑสถานบำบัดพิเศษพระนครศรี- อยุธยา	ทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรี- อยุธยา

ตาราง 3 (ต่อ)

เรือนจำ/ทัณฑสถานต่าง ๆ		
	ทัณฑสถานหญิงกลาง	ทัณฑสถานหญิงชลบุรี
	ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่	ทัณฑสถานหญิงธนบุรี
	ทัณฑสถานหญิงนครราชสีมา	ทัณฑสถานหญิงพิษณุโลก
	ทัณฑสถานหญิงสงขลา	ทัณฑสถานเปิดทุ่งเบญจา
	ทัณฑสถานเปิดบ้านเนินสูง	ทัณฑสถานเปิดหนองน้ำขุ่น
	ทัณฑสถานเปิดห้วยโป่ง	ทัณฑสถานวัยหนุ่มนครศรีธรรมราช
	ทัณฑสถานเปิดบ้านนาง	ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์
เรือนจำพิเศษ จำนวน 4 แห่ง	เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร	เรือนจำพิเศษธนบุรี
	เรือนจำพิเศษมีนบุรี	เรือนจำพิเศษพิทยา
เรือนจำจังหวัด จำนวน 49 แห่ง	เรือนจำจังหวัดกระบี่	เรือนจำจังหวัดกาญจนบุรี
	เรือนจำจังหวัดกาฬสินธุ์	เรือนจำจังหวัดชุมพร
	เรือนจำจังหวัดนครราชสีมา	เรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
	เรือนจำจังหวัดพังงา	เรือนจำจังหวัดพิจิตร
	เรือนจำจังหวัดพิษณุโลก	เรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์
	เรือนจำจังหวัดภูเก็ต	เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม
	เรือนจำจังหวัดร้อยเอ็ด	เรือนจำจังหวัดระนอง
	เรือนจำจังหวัดเลย	เรือนจำจังหวัดสกลนคร
	เรือนจำจังหวัดสตูล	เรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร
	เรือนจำจังหวัดสุโขทัย	เรือนจำจังหวัดสุพรรณบุรี
	เรือนจำจังหวัดหนองคาย	เรือนจำจังหวัดอุตรดิตถ์
	เรือนจำจังหวัดอุทัยธานี	เรือนจำจังหวัดจันทบุรี
	เรือนจำจังหวัดชัยนาท	เรือนจำจังหวัดชัยภูมิ
	เรือนจำจังหวัดตรัง	เรือนจำจังหวัดตราด
	เรือนจำจังหวัดนครนายก	เรือนจำจังหวัดนนทบุรี
	เรือนจำจังหวัดน่าน	เรือนจำจังหวัดบุรีรัมย์
	เรือนจำจังหวัดปทุมธานี	เรือนจำจังหวัดปราจีนบุรี
	เรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	เรือนจำจังหวัดพระยา
	เรือนจำจังหวัดแพร่	เรือนจำจังหวัดมุกดาหาร
	เรือนจำจังหวัดแม่ฮ่องสอน	เรือนจำจังหวัดยศเสธร
	เรือนจำจังหวัดลำพูน	เรือนจำจังหวัดศรีสะเกษ
	เรือนจำจังหวัดสงขลา	เรือนจำจังหวัดสระแก้ว
	เรือนจำจังหวัดสระบุรี	เรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี

ตาราง 3 (ต่อ)

เรือนจำ/ทัณฑสถานต่าง ๆ		
เรือนจำอำเภอ จำนวน 27 แห่ง	เรือนจำจังหวัดหนองบัวลำภู	เรือนจำจังหวัดอ่างทอง
	เรือนจำจังหวัดอำนาจเจริญ	
	เรือนจำอำเภอไชยา	เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า
	เรือนจำอำเภอทองผาภูมิ	เรือนจำอำเภอทุ่งสง
	เรือนจำอำเภอเทิง	เรือนจำอำเภอบึงกาฬ
	เรือนจำอำเภอเบตง	เรือนจำอำเภอปากพนัง
	เรือนจำอำเภอพล	เรือนจำอำเภอแม่สอด
	เรือนจำอำเภอแม่สะเรียง	เรือนจำอำเภอสุวรรณคโลก
	เรือนจำอำเภอสว่างแดนดิน	เรือนจำอำเภอหล่มสัก
	เรือนจำอำเภอกบินทร์บุรี	เรือนจำอำเภอกันทรลักษ์
	เรือนจำอำเภอเกาะสมุย	เรือนจำอำเภอชัยบาดาล
	เรือนจำอำเภอธัญบุรี	เรือนจำอำเภอนางรอง
	เรือนจำอำเภอบัวใหญ่	เรือนจำอำเภอฝาง
	เรือนจำอำเภอภูเขียว	เรือนจำอำเภอรัตนบุรี
	เรือนจำอำเภอสีคิ้ว	เรือนจำอำเภอหลังสวน
เรือนจำอำเภอนาทวี		
สถานกักขัง จำนวน 5 แห่ง	สถานกักขังกลางจังหวัดตราด	สถานกักขังกลางจังหวัดปทุมธานี
	สถานกักขังกลางจังหวัดร้อยเอ็ด	สถานกักขังกลางจังหวัดลำปาง
	สถานกักขังกลางจังหวัดนครศรีธรรมราช	

เรือนจำฯ ที่มีได้รับการประเมินประสิทธิภาพมีจำนวน 9 แห่ง ดังนี้ เรือนจำอำเภอนาทวี สถานกักขังกลางจังหวัดตราด สถานกักขังกลางจังหวัดปทุมธานี สถานกักขังกลางจังหวัดร้อยเอ็ด สถานกักขังกลางจังหวัดนครศรีธรรมราช สถานกักขังกลางจังหวัดลำปาง ทัณฑสถานวัยหนุ่มนครศรีธรรมราช ทัณฑสถานเปิดบ้านนาง และทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ เนื่องจากเป็นเรือนจำฯ ที่ไม่มีรายชื่อและเป็นเรือนจำเปิดใหม่ที่มีผลการดำเนินงานไม่ครบทั้ง 3 ปี

การดำเนินงานเงินทุนฝักอาชีพผู้ต้องขัง

เงินทุนฝักอาชีพผู้ต้องขัง หมายถึง เงินผลพลอยได้จากการฝึกวิชาชีพและการใช้แรงงานผู้ต้องขัง ซึ่งกระทรวงการคลังได้อนุมัติให้กรมราชทัณฑ์เก็บเงินผลพลอยได้จากการฝึกวิชาชีพและการใช้แรงงานผู้ต้องขังร้อยละ 98 ไว้ใช้จ่ายโดยมีต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน และกรมราชทัณฑ์ได้กำหนดระเบียบการใช้จ่ายเงินดังกล่าว โดยได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เรียกว่า ระเบียบกรมราชทัณฑ์ว่าด้วยเงินผลพลอยได้จากการฝึกวิชาชีพและการใช้แรงงานของผู้ต้องขัง พ.ศ. 2548 โดยใช้ชื่อว่าบัญชีเงินผลพลอยได้ประเภทเงินทุนหมุนเวียนของเรือนจำ (กรมราชทัณฑ์, หน่วยตรวจสอบภายใน, 2548)

เงินผลพลอยได้จากการฝึกวิชาชีพและการใช้แรงงานผู้ต้องขัง ถือเป็นเงินนอกงบประมาณประเภทเงินฝาก เป็นเงินที่กระทรวงการคลังรับฝากไว้ และจ่ายคืนตามคำขอของผู้ฝาก ตามข้อบังคับและระเบียบของกระทรวงการคลังและเป็นเงินที่ได้รับอนุญาตให้เก็บไว้ใช้จ่ายในลักษณะเงินเสริมเงินงบประมาณ เพื่อให้ส่วนราชการสามารถปฏิบัติราชการได้อย่างคล่องตัว มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

ระบบบัญชีเงินผลพลอยได้จากการฝึกวิชาชีพและการใช้แรงงานผู้ต้องขัง

1. รายได้ของเงินผลพลอยได้จากการฝึกวิชาชีพและการใช้แรงงานผู้ต้องขัง ประกอบด้วย

1.1 รายได้จากการขายสินค้าและให้บริการ ได้แก่ เงินผลพลอยได้จากการผลิตหลักเขต เงินผลพลอยได้จากการจำหน่ายสินค้า เงินผลพลอยได้จากการจำหน่ายสัตว์เลี้ยง เงินผลพลอยได้จากการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร เงินผลพลอยได้จากงานสาธารณะ เงินผลพลอยได้จากแรงงานรับจ้างและเงินผลพลอยได้อื่น ๆ

1.2 รายได้อื่น ๆ ได้แก่ รายรับจากการขายสินทรัพย์ กำไรจากการขายสินทรัพย์ รายได้อื่น และสัตว์เลี้ยงเกิด

2. ค่าใช้จ่ายของเงินผลพลอยได้จากการฝึกวิชาชีพและการใช้แรงงานผู้ต้องขัง ประกอบด้วย

2.1 ต้นทุนขายสินค้าและบริการอื่น ได้แก่ ต้นทุนขายสินค้าและบริการ
ค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายสินค้า ค่าใช้จ่ายผลิตหลักเขต ค่าใช้จ่ายแรงงานรับจ้าง ค่าใช้จ่าย
สัตว์เลี้ยง ค่าใช้จ่ายการเกษตร ค่าใช้จ่ายงานสาธารณะ ค่าใช้จ่ายในการฝึกวิชาชีพ

2.2 ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ได้แก่ ค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราว ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า
ค่าวัสดุ ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา ค่าโทรศัพท์ ขาดทุนจากการขายสินทรัพย์ สัตว์เลี้ยงตาย
ครุภัณฑ์ตัดจำหน่าย และค่าใช้จ่ายอื่น

2.3 ค่าเสื่อมราคา-อาคาร/สิ่งปลูกสร้าง/ครุภัณฑ์

2.4 เงินรางวัลเจ้าพนักงานและผู้ต้องขัง

2.5 รายได้แผ่นดินน้ำสงคลัง

2.6 เงินผลพลอยได้ส่งกรมราชทัณฑ์

ผลการดำเนินงานเงินทุนฝักอาชีพผู้ต้องขัง

ผลการดำเนินงานของเรือนจำกลาง

เรือนจำกลาง เป็นเรือนจำที่มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมนักโทษเด็ดขาดที่มีกำหนดโทษซึ่งอยู่ในอำนาจการควบคุมตามที่กำหนด ผู้ต้องขังอุกฉกรรจ์ และผู้ต้องขังอื่น ๆ ตามคำพิพากษาหรือคำสั่งตามกฎหมาย (กระทรวงยุติธรรม, 2545) จากผลการดำเนินงานในรอบระยะเวลา 3 ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551-2553 เรือนจำกลางแต่ละแห่งมีรายได้รวม และต้นทุนรวมที่แตกต่างกันไป ส่งผลต่ออัตราส่วนต้นทุนรวมต่อรายได้รวมที่แตกต่างกัน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 เรือนจำกลางที่มีการใช้ต้นทุนต่ำสุด ได้แก่ เรือนจำกลางเชียงใหม่ เรือนจำกลางเชียงราย และเรือนจำกลางคลองไผ่ เรือนจำที่มีการใช้ต้นทุนสูงสุด ได้แก่ เรือนจำกลางสุรินทร์ เรือนจำกลางปัตตานี และเรือนจำกลาง-สุราษฎร์ธานี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 เรือนจำกลางที่มีการใช้ต้นทุนต่ำสุด ได้แก่ เรือนจำกลางพิษณุโลก เรือนจำกลางอุบลราชธานี และเรือนจำกลางนครพนม เรือนจำกลางที่มีการใช้ต้นทุนสูงสุด ได้แก่ เรือนจำกลางอุดรธานี เรือนจำกลางชลบุรี และเรือนจำกลางพัทลุง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 เรือนจำกลางที่มีการใช้ต้นทุนต่ำสุด ได้แก่ เรือนจำกลางเพชรบุรี เรือนจำกลางฉะเชิงเทรา และเรือนจำกลางคลองไผ่ เรือนจำกลางที่มีการใช้

ต้นทุนสูงสุด ได้แก่ เรือจํากกลางพัทลุง เรือจํากกลางเขาบิน และเรือจํากกลางพระนคร-ศรีอยุธยา แต่เมื่อมองในภาพรวม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 เรือจํากกลาง จำนวน 33 แห่งทั่วประเทศ มีรายได้รวม 194,682,075.67 บาท ต้นทุนรวม 181,470,950.65 บาท คิดเป็นอัตราส่วนต้นทุนรวมต่อรายได้รวมร้อยละ 93.21 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 มีรายได้รวม 177,124,340.99 บาท ต้นทุนรวม 169,212,002.29 บาท คิดเป็นอัตราส่วนต้นทุนรวมต่อรายได้รวมร้อยละ 95.53 และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 มีรายได้รวม 163,319,461.64 บาท ต้นทุนรวม 164,107,991.12 บาท คิดเป็นอัตราส่วนต้นทุนรวมต่อรายได้รวมร้อยละ 100.48 จะเห็นว่า อัตราส่วนต้นทุนรวมต่อรายได้รวม มีจำนวนเพิ่มขึ้น ซึ่งมีสาเหตุและปัจจัยหลายประการ เช่น ราคาวัตถุดิบเพิ่มสูงขึ้น มีการใช้วัสดุสิ้นเปลืองมากขึ้น และมีโครงการฝึกอบรมวิชาชีพที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มากขึ้น เป็นต้น (ดูตาราง 16 ในภาคผนวก ก)

ผลการดำเนินงานของทัศนสถาน

ทัศนสถาน เป็นสถานที่ใช้ควบคุมผู้ต้องขังที่แยกประเภทแล้ว เช่น ทัศนสถานหญิง ใช้ควบคุมผู้ต้องขังหญิง ทัศนสถานวัยหนุ่มใช้ควบคุมผู้ต้องขังวัยหนุ่ม ทัศนสถานบำบัดใช้ควบคุมผู้ต้องขังที่ติดยาเสพติดเพื่อรับการบำบัด และทัศนสถานเปิดใช้ควบคุมผู้ต้องขังที่มีโทษเหลือน้อยและรอการปล่อย เป็นต้น (กระทรวงยุติธรรม, 2545) สำหรับผลการดำเนินงานของทัศนสถาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2551-2553 จำนวน 21 แห่ง ซึ่งแต่ละแห่งมีรายได้รวม และต้นทุนรวมที่แตกต่างกัน ส่งผลต่ออัตราส่วนต้นทุนรวมต่อรายได้รวมที่แตกต่างกันในปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 ทัศนสถานที่มีการใช้ต้นทุนต่ำสุด ได้แก่ ทัศนสถานวัยหนุ่มกลาง ทัศนสถานหญิงชลบุรี และทัศนสถานหญิงกลาง ทัศนสถานที่มีการใช้ต้นทุนสูงสุด ได้แก่ ทัศนสถานเปิดบ้านเนินสูง ทัศนสถานหญิงพิษณุโลก และทัศนสถานบำบัดพิเศษหญิง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ทัศนสถานที่มีการใช้ต้นทุนต่ำสุด ได้แก่ ทัศนสถานหญิงกลาง ทัศนสถานหญิงนครราชสีมา และทัศนสถานหญิงเชียงใหม่ ทัศนสถานที่มีการใช้ต้นทุนสูงสุด ได้แก่ ทัศนสถานเปิดทุ่งเบญจา ทัศนสถานบำบัดพิเศษจังหวัดปทุมธานี และทัศนสถานเปิดบ้านเนินสูง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 ทัศนสถานที่มีการใช้ต้นทุนต่ำสุด ได้แก่ ทัศนสถานหญิงพิษณุโลก ทัศนสถานหญิงเชียงใหม่ และทัศนสถานหญิงชลบุรี ทัศนสถานที่มีการใช้

ต้นทุนสูงสุด ได้แก่ ทัศนสถานเปิดทุ่งเบญจา ทัศนสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา และทัศนสถานเปิดหนองน้ำขุน เมื่อมองในภาพรวม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 ทัศนสถาน จำนวน 21 แห่งทั่วประเทศ มีรายได้รวม 125,885,023.06 บาท ต้นทุนรวม 113,591,382.75 บาท คิดเป็นอัตราส่วนต้นทุนรวมต่อรายได้รวมร้อยละ 90.23 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 มีรายได้รวม 117,301,773.46 บาท ต้นทุนรวม 104,122,383.79 บาท คิดเป็นอัตราส่วน ต้นทุนรวมต่อรายได้รวมร้อยละ 88.76 และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 มีรายได้รวม 122,277,683.20 บาท ต้นทุนรวม 109,626,857.22 บาท คิดเป็นอัตราส่วนต้นทุนรวมต่อ รายได้รวมร้อยละ 89.65 จะเห็นว่า อัตราส่วนต้นทุนรวมต่อรายได้รวมมีความผันผวน ซึ่งมีสาเหตุจากปัจจัยหลายประการ เช่น ราคาวัตถุดิบ การใช้วัสดุสิ้นเปลือง หรือมี โครงการฝึกอบรมวิชาชีพที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ เป็นต้น (ดูตาราง 17 ในภาคผนวก ก)

ผลการดำเนินงานของเรือนจำพิเศษ

เรือนจำพิเศษ เป็นสถานที่ควบคุมผู้ต้องขังซึ่งเป็นคนฝาก ผู้ต้องขังระหว่างคดี ในเขตอำนาจศาลที่เรือนจำตั้งอยู่ และนักโทษเด็ดขาดที่มีกำหนดโทษซึ่งอยู่ในอำนาจ การควบคุมตามที่กำหนด (กระทรวงยุติธรรม, 2545) จากผลการดำเนินงานในรอบ ระยะเวลา 3 ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551-2553 เรือนจำพิเศษแต่ละแห่งมีรายได้รวม และต้นทุนรวมในอัตราที่แตกต่างกันในปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 เรือนจำพิเศษที่มีการใช้ ต้นทุนต่ำสุด ได้แก่ เรือนจำพิเศษพัทธา เรือนจำพิเศษที่มีการใช้ต้นทุนสูงสุด ได้แก่ เรือนจำพิเศษมีนบุรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 เรือนจำพิเศษที่มีการใช้ต้นทุนต่ำสุด ได้แก่ เรือนจำพิเศษธนบุรี เรือนจำพิเศษที่ใช้ต้นทุนสูงสุด ได้แก่ เรือนจำพิเศษมีนบุรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 เรือนจำพิเศษที่ใช้ต้นทุนต่ำสุด ได้แก่ เรือนจำพิเศษธนบุรี เรือนจำพิเศษที่ใช้ ต้นทุนสูงสุด ได้แก่ เรือนจำพิเศษพัทธา แต่เมื่อมองในภาพรวม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 เรือนจำพิเศษทั่วประเทศ จำนวน 4 แห่ง มีรายได้รวม 39,507,649.92 บาท ต้นทุนรวม 36,564,573.81 บาท คิดเป็นอัตราส่วนต้นทุนรวมต่อรายได้รวมร้อยละ 92.55 ใน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 มีรายได้รวม 39,691,746.77 บาท ต้นทุนรวม 38,653,942.67 บาท คิดเป็นอัตราส่วนต้นทุนรวมต่อรายได้รวมร้อยละ 97.39 และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 มีรายได้รวม 39,399,408.29 บาท ต้นทุนรวม 33,683,398.35 บาท คิดเป็นอัตราส่วน

ต้นทุนรวมต่อรายได้รวมร้อยละ 85.49 จะเห็นว่าอัตราส่วนต้นทุนรวมต่อรายได้รวมมีความผันผวน ซึ่งมีสาเหตุจากปัจจัยหลายประการ เช่น ราคาวัตถุดิบ การใช้วัสดุสิ้นเปลือง หรือมีโครงการฝึกอบรมวิชาชีพที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ เป็นต้น (ดูตาราง 18 ในภาคผนวก ก)

ผลการดำเนินงานของเรือนจำจังหวัด

เรือนจำจังหวัด เป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาค มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมผู้ต้องขังซึ่งเป็นคนฝาก ผู้ต้องขังระหว่างคดีในเขตอำนาจศาลที่เรือนจำตั้งอยู่ และนักโทษเด็ดขาดที่มีกำหนดโทษซึ่งอยู่ในอำนาจการควบคุมตามกฎหมาย (กระทรวงยุติธรรม, 2545) จากผลการดำเนินงานในรอบระยะเวลา 3 ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551-2553 เรือนจำจังหวัด แต่ละแห่งมีรายได้รวม และต้นทุนรวมในอัตราที่แตกต่างกัน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 เรือนจำจังหวัดที่มีการใช้ต้นทุนต่ำสุด ได้แก่ เรือนจำจังหวัดระนอง เรือนจำจังหวัดร้อยเอ็ด และเรือนจำจังหวัดตรัง เรือนจำจังหวัดที่มีการใช้ต้นทุนสูงสุด ได้แก่ เรือนจำจังหวัดอุทัยธานี เรือนจำจังหวัดปราจีนบุรี และเรือนจำจังหวัดพิจิตร ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 เรือนจำจังหวัดที่มีการใช้ต้นทุนต่ำสุด ได้แก่ เรือนจำจังหวัดภูเก็ต เรือนจำจังหวัดสตูล และเรือนจำจังหวัดระนอง เรือนจำจังหวัดที่มีการใช้ต้นทุนสูงสุด ได้แก่ เรือนจำจังหวัดปราจีนบุรี เรือนจำจังหวัดมุกดาหาร และเรือนจำจังหวัดชัยนาท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 เรือนจำจังหวัดที่มีการใช้ต้นทุนต่ำสุด ได้แก่ เรือนจำจังหวัดระนอง เรือนจำจังหวัดลำพูน และเรือนจำจังหวัดจันทบุรี เรือนจำจังหวัดที่มีการใช้ต้นทุนสูงสุด ได้แก่ เรือนจำจังหวัดบุรีรัมย์ เรือนจำจังหวัดชัยนาท และเรือนจำจังหวัดหนองบัวลำภู แต่เมื่อมองในภาพรวม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 เรือนจำจังหวัดทั่วประเทศ จำนวน 49 แห่ง มีรายได้รวม 170,131,162.81 บาท ต้นทุนรวม 154,174,821.03 บาท คิดเป็นอัตราส่วนต้นทุนรวมต่อรายได้รวมร้อยละ 90.62 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 มีรายได้รวม 136,037,418.34 บาท ต้นทุนรวม 130,743,659.05 บาท คิดเป็นอัตราส่วนต้นทุนรวมต่อรายได้รวมร้อยละ 96.11 และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 มีรายได้รวม 130,464,058.85 บาท ต้นทุนรวม 133,250,292.60 บาท คิดเป็นอัตราส่วนต้นทุนรวมต่อรายได้รวมร้อยละ 102.14 จะเห็นว่าอัตราส่วนต้นทุนรวมต่อรายได้รวมเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งมีสาเหตุ

จากปัจจัยหลายประการ เช่น ราคาวัตถุดิบ การใช้วัสดุสิ้นเปลือง หรือมีโครงการฝึกอบรมที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ เป็นต้น (คูตาราง 19 ในภาคผนวก ก)

ผลการดำเนินงานของเรือนจำอำเภอ

เรือนจำอำเภอ เป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาค มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมผู้ต้องขังซึ่งเป็นคนฝาก ผู้ต้องขังระหว่างคดีในเขตอำนาจศาลที่เรือนจำตั้งอยู่ และนักโทษเด็ดขาดที่มีกำหนดโทษซึ่งอยู่ในอำนาจการควบคุมตามกฎหมาย (กระทรวงยุติธรรม, 2545) จากผลการดำเนินงานในรอบระยะเวลา 3 ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551-2553 เรือนจำอำเภอ แต่ละแห่งมีรายได้รวม และต้นทุนรวมในอัตราที่แตกต่างกัน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 เรือนจำอำเภอที่มีการใช้ต้นทุนต่ำสุด ได้แก่ เรือนจำอำเภอทุ่งสง เรือนจำอำเภอพล และเรือนจำอำเภอกันทรลักษ์ เรือนจำอำเภอที่มีการใช้ต้นทุนสูงสุด ได้แก่ เรือนจำอำเภอแม่สะเรียง เรือนจำอำเภอสีคิ้ว และเรือนจำอำเภอบัวใหญ่

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 เรือนจำอำเภอที่มีการใช้ต้นทุนต่ำสุด ได้แก่ เรือนจำอำเภอฝาง เรือนจำอำเภอบัวใหญ่ และเรือนจำอำเภอพล เรือนจำอำเภอที่มีการใช้ต้นทุนสูงสุด ได้แก่ เรือนจำอำเภอแม่สะเรียง เรือนจำอำเภอไชยา และเรือนจำอำเภอสีคิ้ว

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 เรือนจำอำเภอที่มีการใช้ต้นทุนต่ำสุด ได้แก่ เรือนจำอำเภอชัยบาดาล เรือนจำอำเภอกันทรลักษ์ และเรือนจำอำเภอบัวใหญ่ เรือนจำอำเภอที่มีการใช้ต้นทุนสูงสุด ได้แก่ เรือนจำอำเภอแม่สะเรียง เรือนจำอำเภอพล และเรือนจำอำเภอกบินทร์บุรี

แต่เมื่อมองในภาพรวม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 เรือนจำอำเภอทั่วประเทศ จำนวน 26 แห่ง มีรายได้รวม 50,341,847.77 บาท ต้นทุนรวม 45,085,477.65 บาท คิดเป็นอัตราส่วนต้นทุนรวมต่อรายได้รวมร้อยละ 89.56 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 มีรายได้รวม 49,741,689.02 บาท ต้นทุนรวม 43,128,823.04 บาท คิดเป็นอัตราส่วนต้นทุนรวมต่อรายได้รวมร้อยละ 86.71 และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 มีรายได้รวม 47,847,355.65 บาท ต้นทุนรวม 46,998,700.29 บาท คิดเป็นอัตราส่วนต้นทุนรวมต่อรายได้รวมร้อยละ 98.23 จะเห็นว่าอัตราส่วนต้นทุนรวมต่อรายได้รวมมีความผันผวน ซึ่งมีสาเหตุจากปัจจัยหลายประการ เช่น ราคาวัตถุดิบ การใช้วัสดุสิ้นเปลือง หรือมีโครงการฝึกอบรมที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ เป็นต้น (คูตาราง 20 ในภาคผนวก ก)

ฐานะการเงิน เงินทุนฝักอาชีพผู้ต้องขัง ภาพรวมกรมราชทัณฑ์

จากรายงานฐานะการเงิน เงินทุนฝักอาชีพผู้ต้องขังในภาพรวมของกรมราชทัณฑ์ เปรียบเทียบตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551-2553 โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 มีทรัพย์สินหมุนเวียนทั้งสิ้น 721,266,198.81 บาท ทรัพย์สินรวม 991,889,679.72 บาท คิดเป็นอัตราส่วนทรัพย์สินหมุนเวียนต่อทรัพย์สินรวมร้อยละ 72.72 มีหนี้สินทั้งสิ้น 64,663,492.01 บาท ทุน 925,905,898.15 บาท กำไรสุทธิ 1,320,289.56 บาท ทุนรวม 927,226,187.71 บาท คิดเป็นอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของหนี้สินและทุนร้อยละ 6.52 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 มีทรัพย์สินหมุนเวียนทั้งสิ้น 684,569,265.53 บาท ทรัพย์สินรวม 991,178,145.57 บาท คิดเป็นอัตราส่วนทรัพย์สินหมุนเวียนต่อทรัพย์สินรวมร้อยละ 69.07 มีหนี้สินทั้งสิ้น 56,056,035.59 บาท ทุน 957,660,273.86 บาท ขาดทุนสุทธิ 22,538,163.88 บาท ทุนรวม 935,122,109.98 บาท คิดเป็นอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของหนี้สินและทุนร้อยละ 5.66 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 มีทรัพย์สินหมุนเวียนทั้งสิ้น 662,945,621.39 บาท ทรัพย์สินรวม 961,301,345.13 บาท คิดเป็นอัตราส่วนทรัพย์สินหมุนเวียนต่อทรัพย์สินรวมร้อยละ 68.96 มีหนี้สินทั้งสิ้น 28,335,770.69 บาท ทุน 959,883,295.76 บาท ขาดทุนสุทธิ 26,917,721.32 บาท ทุนรวม 932,965,574.44 บาท คิดเป็นอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของหนี้สินและทุนร้อยละ 2.95 (ดูตาราง 21 ใน ภาคผนวก ก)